

ETRES-LIFE

Applying European Emissions Trading and Renewable Energy Support Mechanisms in the Greek Electricity Sector

Δράσεις της ΡΑΕ στο πλαίσιο του Προγράμματος

Ζητήματα και επιπτώσεις για τον ελληνικό τομέα ηλεκτρισμού

Κατερίνα Σάρδη, Τάσος Κρομμύδας

Παρουσίαση στην ημερίδα της 31.03.2006

Διάρθρωση της Παρουσίασης

- Το Πρόγραμμα ΕΤΡΕΣ – 10 Δράσεις
- Το ΕΣΕΔΕ στον ελληνικό τομέα ηλεκτρισμού
- Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική
- Πρόσφατες εξελίξεις στην Ελλάδα και διεθνώς

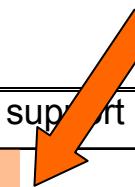

Το Πρόγραμμα ETRES

- Συμμετέχοντες: ΚΑΠΕ (Δικαιούχος), PAE, E3MLab, ΕΣΗΑΠΕ

PAE

Task	Description	Year Quarter	2003				2004				2005				2006	
			4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1
T1	International developments in ET & RE market support mechanisms															
T2	Integration of ET in the Greek Electricity Sector															
T3	Integration of alternative RE support mechanisms in the Greek Electricity Sector															
T4	Impact of ET & alternative RE support mechanisms in the Greek Electricity sector															
T5	Vision, framework & strategy for the Greek electricity sector															
T6	Demonstration of ET & alternative RE market support mechanisms															
T7	Transfer of experience & "learning by doing"															
T8	Project results dissemination															
T9	Evaluation															
T10	Task management and reporting to EU															

PAE

Δράση 2:

Ενσωμάτωση του ΕΣΕΔΕ στον Ελληνικό τομέα Ηλεκτρισμού

Applying European emissions trading
energy support mechanisms in the G
sector (ETRES)

Report for :

- Task 1: "International development of trading and renewable energy support mechanisms"
- Task 2: "Integration of ET in the electricity sector"

June 2004

Applying European Emissions and Renewable Energy Support Mechanisms in the Greek electricity sector

Priority Considerations Concerning the Int Electricity Sector in the Emissions T

(Report under Task

January 20

ETRES, Task 2, Priority Considerations, RAE

Applying European Emissions Trading and Renewable Energy Support Mechanisms in the Greek Electricity Sector (ETRES)

Updated Report for Task 2:

"Integration of the European Emissions Trading Scheme in the Greek electricity sector"

April 2005

ETRES-LIFE, Updated Report for Task 2, RAE

Page 1 of 46

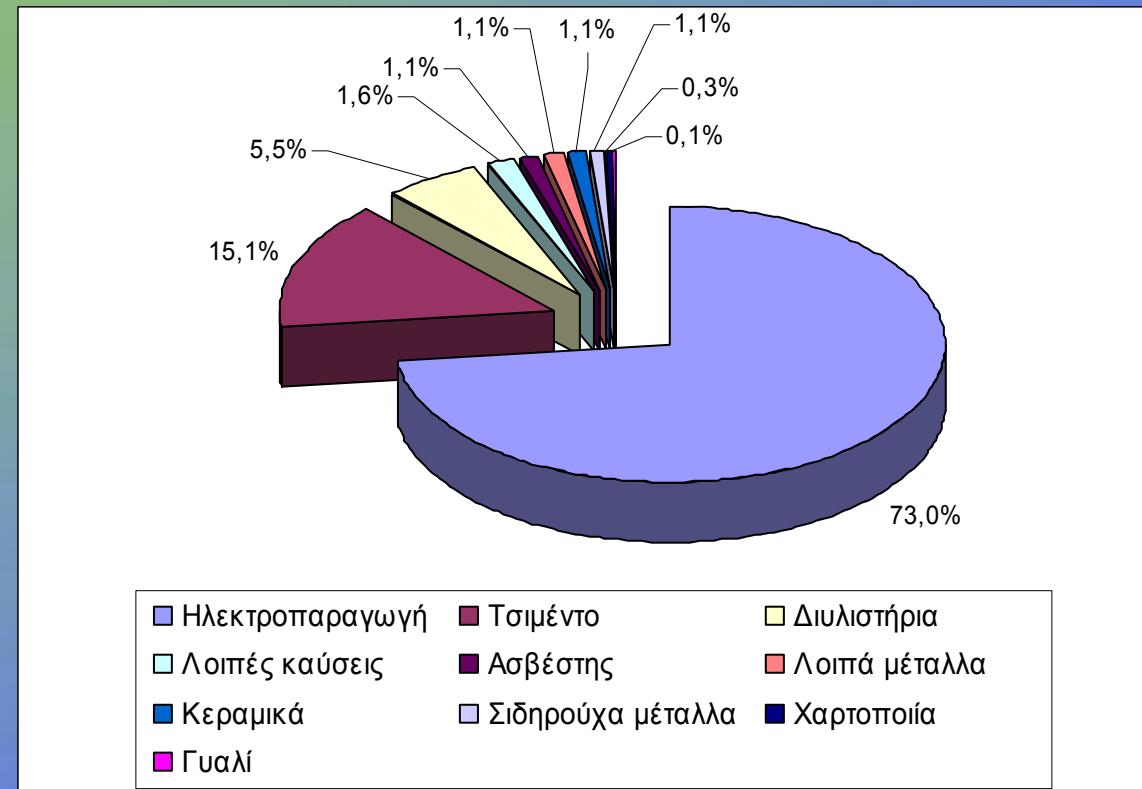
Το ΕΣΕΔΕ στον Ελληνικό τομέα Ηλεκτρισμού (I)

- **Παρουσίαση του Συστήματος**
 - Κιότο, προϊστορία, δομή, εύρος
 - Εθνικά Σχέδια Κατανομής και Κατευθύνσεις-κριτήρια Επιτροπής
 - Οικονομική λογική και πιθανές επιπτώσεις
 - Σύνδεση με έργα μηχανισμών Κιότο
- **Ο τομέας ηλεκτρισμού στο Σύστημα**
 - Μεγαλύτερη συνεισφορά (~2/3 συνολικών δικαιωμάτων)
 - Μεγαλύτερο περιθώριο μείωσης εκπομπών με μικρό κόστος (αλλαγή καυσίμου-σειράς φόρτισης)
 - Απουσία διεθνούς ανταγωνισμού

Το ΕΣΕΔΕ στον Ελληνικό τομέα Ηλεκτρισμού (II)

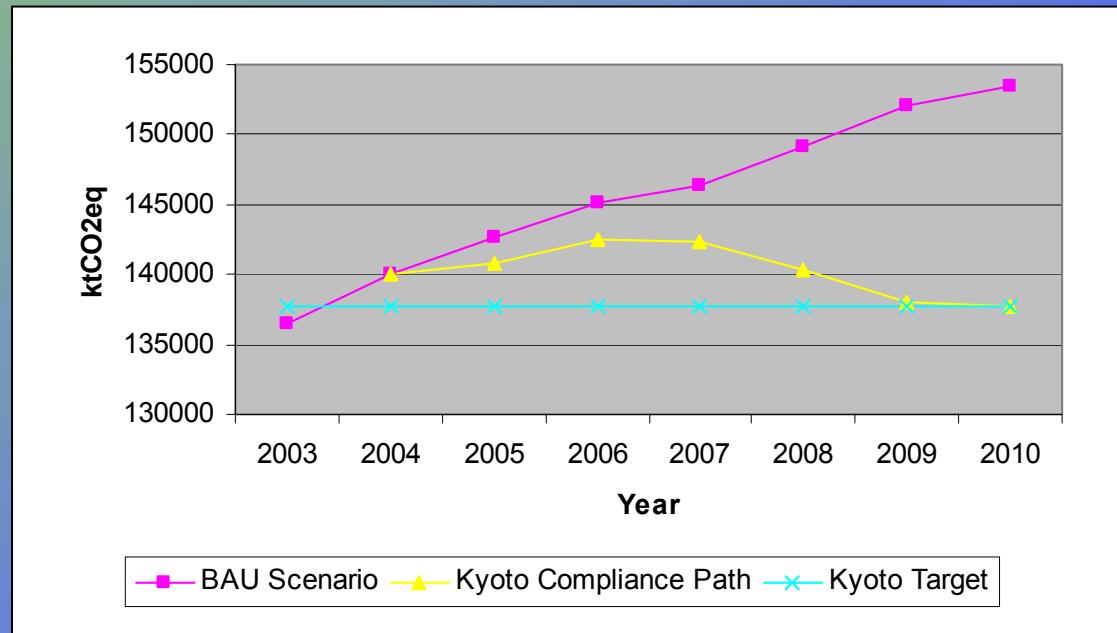
• Το Ελληνικό ΕΣΚ.

- Καλύπτει 141 εγκαταστάσεις με ποσοστό 52,5% των προβλεπόμενων εθνικών εκπομπών
 - Το 73% των δικαιωμάτων στην ηλεκτροπαραγωγή

Το ΕΣΕΔΕ στον Ελληνικό τομέα Ηλεκτρισμού (III)

- **Το Ελληνικό ΕΣΚ την περίοδο 2005-2007.**
 - Διαδρομή επίτευξης στόχου.
 - Μεθοδολογία κατανομής, συντελεστές συμμόρφωσης
 - Σύνολο δικαιωμάτων μικρότερο κατά 2,1% σε σχέση με προβλεπόμενες εκπομπές καλυπτόμενων εγκαταστάσεων για την Ζετία
 - Απαιτούμενη μείωση 2,5% στην ηλεκτροπαραγωγή
 - Αποθήκες νεοεισερχόμενων

Το ΕΣΕΔΕ στον Ελληνικό τομέα Ηλεκτρισμού (IV)

- **Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ελλ. Τομέα ηλεκτρισμού**
 - Απελευθερωμένη Αγορά από το 2001 αλλά
 - Καθυστέρηση νέων επενδύσεων
 - Μονοπωλιακή θέση της ΔΕΗ Α.Ε.
 - Έγκριση τιμολογίων από ΥΠΑΝ όσο υπάρχει δεσπόζουσα θέση στην προμήθεια
 - Λιγνίτης το κύριο καύσιμο (47% της εγκατεστημένης ισχύος και 65% της παραγωγής στο διασυνδεδεμένο Σύστημα,)
 - Μη διασυνδεδεμένα νησιά
 - Περίπου 1,5 GW πετρελαϊκές μονάδες (93% της εγκατεστημένης ισχύος)
 - Αυτόνομα δίκτυα, έντονη εποχικότητα στη ζήτηση, σημαντικό δυναμικό ΑΠΕ
 - Διεθνείς διασυνδέσεις
 - 9,8% της εγχώριας εγκατεστημένης ισχύος στο διασυνδεδεμένο σύστημα, ισοζύγιο εισαγωγών-εξαγωγών το 7,5% της εγχώριας παραγωγής
 - Κύριες ροές: εισαγωγές από Βορρά – εξαγωγές προς Ιταλία

Το ΕΣΕΔΕ στον Ελληνικό τομέα Ηλεκτρισμού (V)

- **Ζητήματα προτεραιότητας για τον ελλ. τομέα ηλεκτρισμού και τη συμμετοχή του στο ΕΣΕΔΕ**
 - Παρακολούθηση και αναφορά εκπομπών
 - Αλλαγή καυσίμου, φτηνότερη λύση για μείωση εκπομπών. Όμως:
 - Τιμή φυσικού αερίου
 - Ζητήματα ενεργειακής εξάρτησης
 - Τεχνολογίες καθαρού άνθρακα;
 - Επιτάχυνση απελευθέρωσης για κατασκευή νέων μονάδων
 - Μετακύλιση κόστους συμμόρφωσης στα τιμολόγια
 - Επιτάχυνση προώθησης ΑΠΕ
 - Διασύνδεση νησιών
 - Διεθνείς διασυνδέσεις
 - Μηχανισμοί Κιότο

Δράση 5 : Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική

- **Η Δράση 5 του προγράμματος**
 - Δημιουργία Ομάδας Εργασίας
 - Εκπρόσωποι ΥΠΑΝ, ΥΠΕΧΩΔΕ
 - Ερωτηματολόγιο
 - Οι υποχρεώσεις της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
 - Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίου
 - Η συμμετοχή της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίου
 - Ο ελληνικός τομέας ηλεκτρισμού
 - Οι προοπτικές των ΑΠΕ στην Ελλάδα
- Συνάντηση Ομάδας Εργασίας-κοινωνίας
- Διαβούλευση με εμπλεκόμενους
- Συγγραφή Έκθεσης στα ελληνικά & αγγλικά

4. Ο Ελληνικός Τομέας Ηλεκτρισμού

B. Παρουσίαση των απόψεων (2/4)

?

Πρόσθετο κόστος από την εφαρμογή του Συστήματος

- Παραγωγοί λαμβάνουν υπόψη κόστος εκπομπών στις προσφορές τους ώστε να το ανακτούν κατά την εκκαθάριση
- Πραγματικό πρόσθετο κόστος είναι το κόστος αγοράς δικαιωμάτων ή εναλλακτικό το κόστος των στοχευόμενων δράσεων (πχ αλλαγή σειράς φόρτισης, νέες επενδύσεις)
- Θα μετακυλιστεί στους καταναλωτές
 - Αποφυγή κερδοσκοπίας
 - Κίνδυνος να υποπιμηθεί ή να μη ληφθεί έγκαιρα υπόψη

?

Θα υπάρξει επίπτωση στην ανταγωνιστικότητα των Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων

- Επιχειρήσεις φέρεται να εξετάζουν μεταφορά δραστηριοτήτων σε χώρες που δεν καλύπτονται από το Σύστημα

Ερωτηματολόγιο – Ιμία 4/5

Δράση 5 : Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική

Τίτλος του Προγράμματος
«Εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εκπομπών και Υποστηρικτικόν Μηχανισμών στην Ελληνική τομέα ηλεκτρικής ενέργειας (ETRES-LIFE)

Ενδιάμεση Έκθεση στα πλαίσια
“Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εκπομπών και Υποστηρικτικόν Μηχανισμών στην Ελληνική τομέα ηλεκτρικής ενέργειας”

Ιούνιος 2008

Τίτλος του Προγράμματος
«Εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εκπομπών και Υποστηρικτικόν Μηχανισμών στην Ελληνική τομέα ηλεκτρικής ενέργειας (ETRES-LIFE)

Δεύτερη Έκθεση στα πλαίσια
“Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εκπομπών και Υποστηρικτικόν Μηχανισμών στην Ελληνική τομέα ηλεκτρικής ενέργειας”

Ιούνιος 2008

Applying European Emissions Trading and Renewable Energy Support Mechanisms in the Greek Electricity Sector (ETRES)

Extended Summary in English of the original Report under Task 5:

“Vision, Framework and Strategy for the Greek

Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική (II)

• Σύνθεση απόψεων:

- Πολύ δύσκολη επίτευξη στόχου Κιότο (παρά Εθνικό Πρόγραμμα Μείωσης Εκπομπών)
 - Οικονομικές επιπτώσεις εμφανείς από 2006
 - Ανάγκη καταφυγής σε μηχανισμούς Κιότο
 - Συμβολή περισσότερων χωρών
- Εκτίμηση – κριτική του ΕΣΕΔΕ
 - Οικονομικά αποτελεσματικό εργαλείο, πολύτιμη άσκηση εκμάθησης
 - Απαραίτητο ξεκάθαρο, μακροπρόθεσμο και εναρμονισμένο πλαίσιο
 - Καθυστέρηση στους μηχανισμούς Κιότο
 - Επιθυμητή η επέκταση σε άλλους τομείς & αέρια

Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική (IV)

- Ο ελληνικός τομέας ηλεκτρισμού
 - Προβληματική πορεία απελευθέρωσης
 - Μονοπωλιακές δομές, λιγνιτικό χαρτοφυλάκιο, απροθυμία για επενδύσεις, εκκρεμότητα ενσωμάτωσης Οδηγίας 2003/54 και Κωδίκων
 - Δεν αναμένεται μεταβολή μεριδίων ενέργειας
 - Δρομολογημένες επενδύσεις, στενότητα Συστήματος
 - Πολιτεία να μην καθορίζει καύσιμο/τεχνολογία, μόνο στο πλαίσιο εθνικής ενεργειακής στρατηγικής
 - Μεσοπρόθεσμα αύξηση ΑΠΕ και φυσικού αερίου
 - Πρόσθετο κόστος από την εφαρμογή του Συστήματος
 - Κόστος αγοράς δικαιωμάτων και στοχευμένων δράσεων
 - Παραγωγοί λαμβάνουν υπόψη στις προσφορές και ανακτούν ακτά την εκκαθάριση
 - Τιμολόγια: Αποφυγή κερδοσκοπίας αλλά να ληφθεί έγκαιρα υπόψη

Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική (V)

- Ο ελληνικός τομέας ηλεκτρισμού (συνέχεια)
 - Νησιά: μικρά περιθώρια
 - Διασύνδεση με Σύστημα
 - Μεγιστοποίηση διείσδυσης ΑΠΕ & υβριδικά συστήματα
 - Μέτρα εξοικονόμησης
 - Διεθνείς διασυνδέσεις
 - Ήδη μεγιστοποιημένες εισαγωγές
 - Βουλγαρία στο ΕΣΕΔΕ από το 2007
 - Κόστος εκπομπών παράμετρος για νέες επενδύσεις

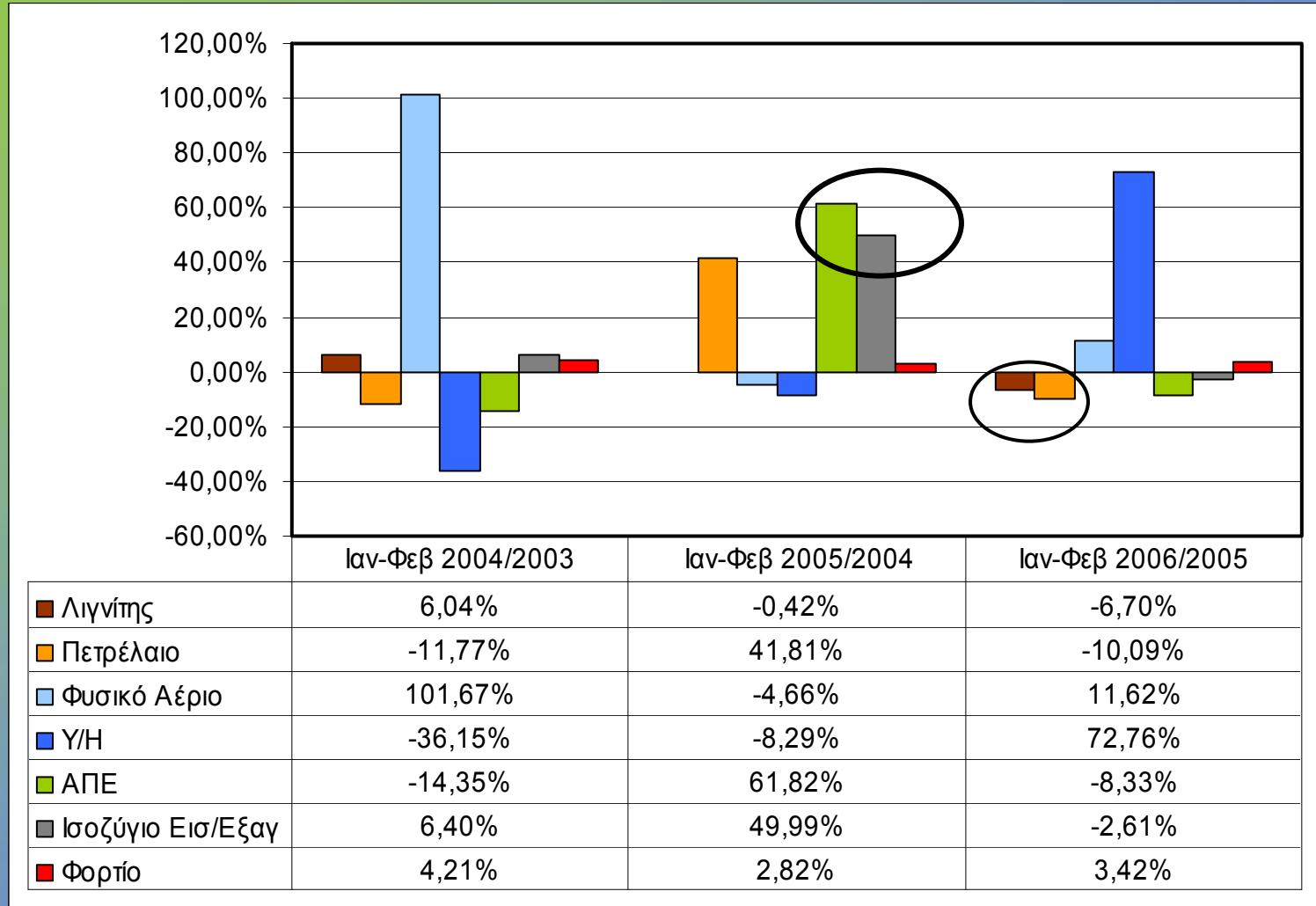
Όραμα, πλαίσιο και στρατηγική (VI)

- **Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**

- Καθοριστικό εργαλείο για μείωση εκπομπών και ενεργειακής εξάρτησης
- Μη ρεαλιστική επίτευξη στόχου Οδηγίας 2001/77
- Προτεραιότητες για περαιτέρω ανάπτυξη:
 - Κατασκευή απαραίτητων επεκτάσεων δικτύων
 - Έκδοση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού για ΑΠΕ
 - Ψήφιση Σχεδίου Νόμου για απλοποίηση αδειοδοτικών διαδικασιών
 - Πρόγραμμα Ενημέρωσης κοινού και φορέων
- Εύλογο & αποτελεσματικό το υφιστάμενο Σύστημα στήριξης
- Φυσιολογική και αποδοτική η κυριαρχία αιολικών πάρκων

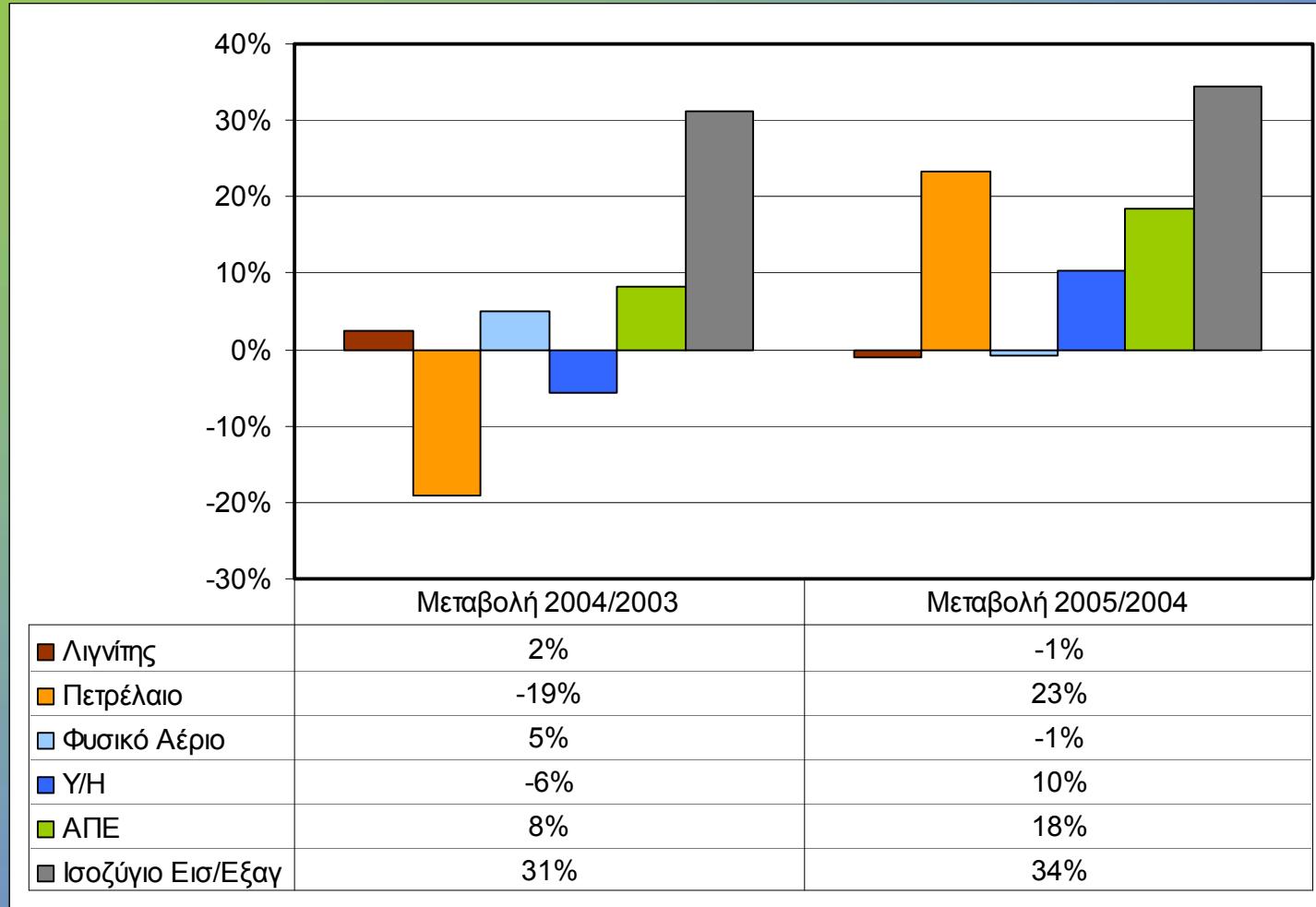
Πρόσφατες εξελίξεις

- Μεταβολές διμήνου Ιαν-Φεβ για τα έτη 2003 έως 2006 στην παραγόμενη ενέργεια ανά καύσιμο στο Σύστημα:

Πρόσφατες εξελίξεις

- Μεταβολές 2005/2004 στην παραγόμενη ενέργεια ανά καύσιμο στο Σύστημα:

Πρόσφατες εξελίξεις

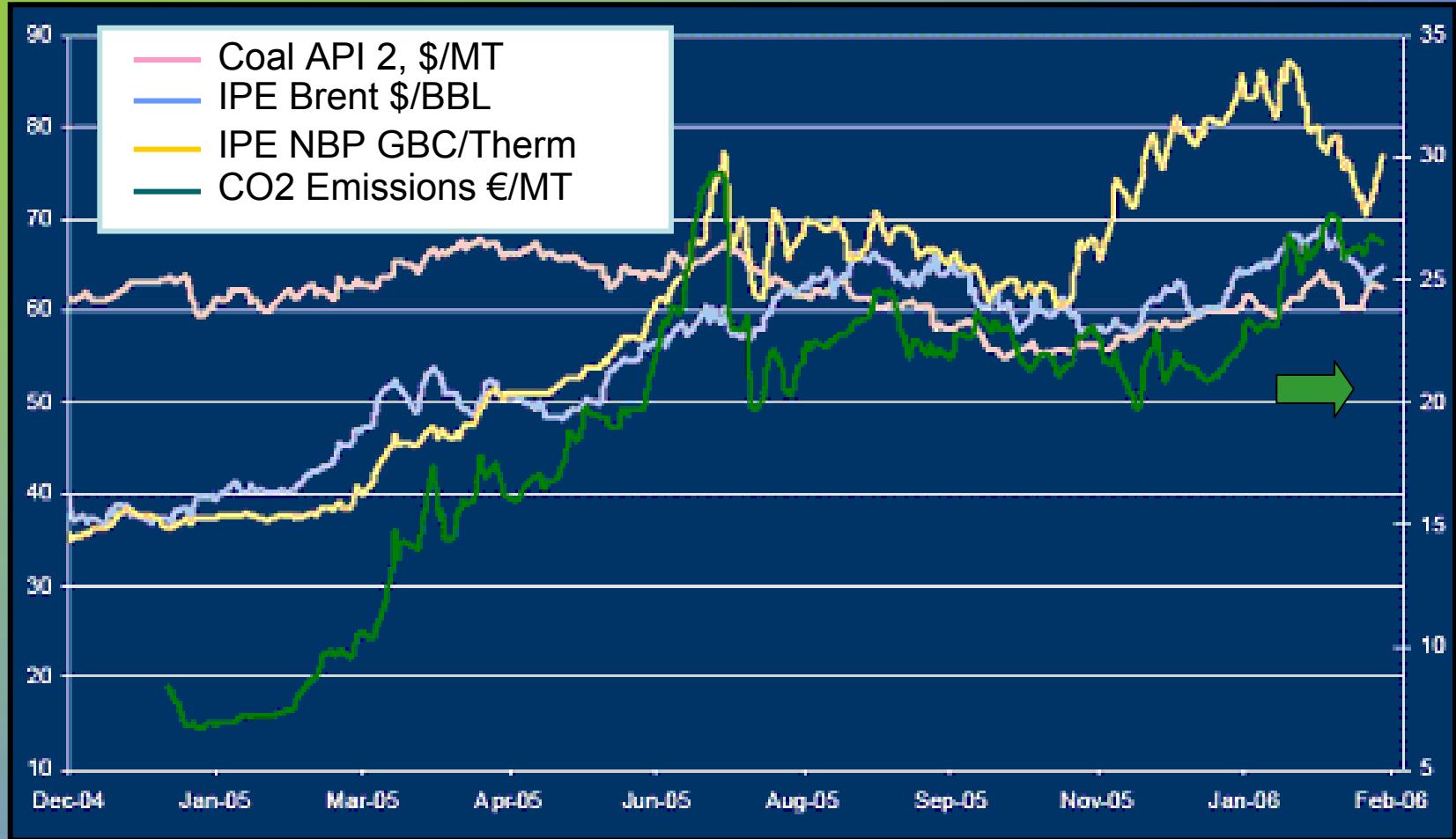
- Εξέλιξη τιμής δικαιώματος ΕΣΕΔΕ

- Όγκος συναλλαγών 2005: ~ 6 δις ευρώ
- Πηγή: *PointCarbon*

Πρόσφατες εξέλιξεις

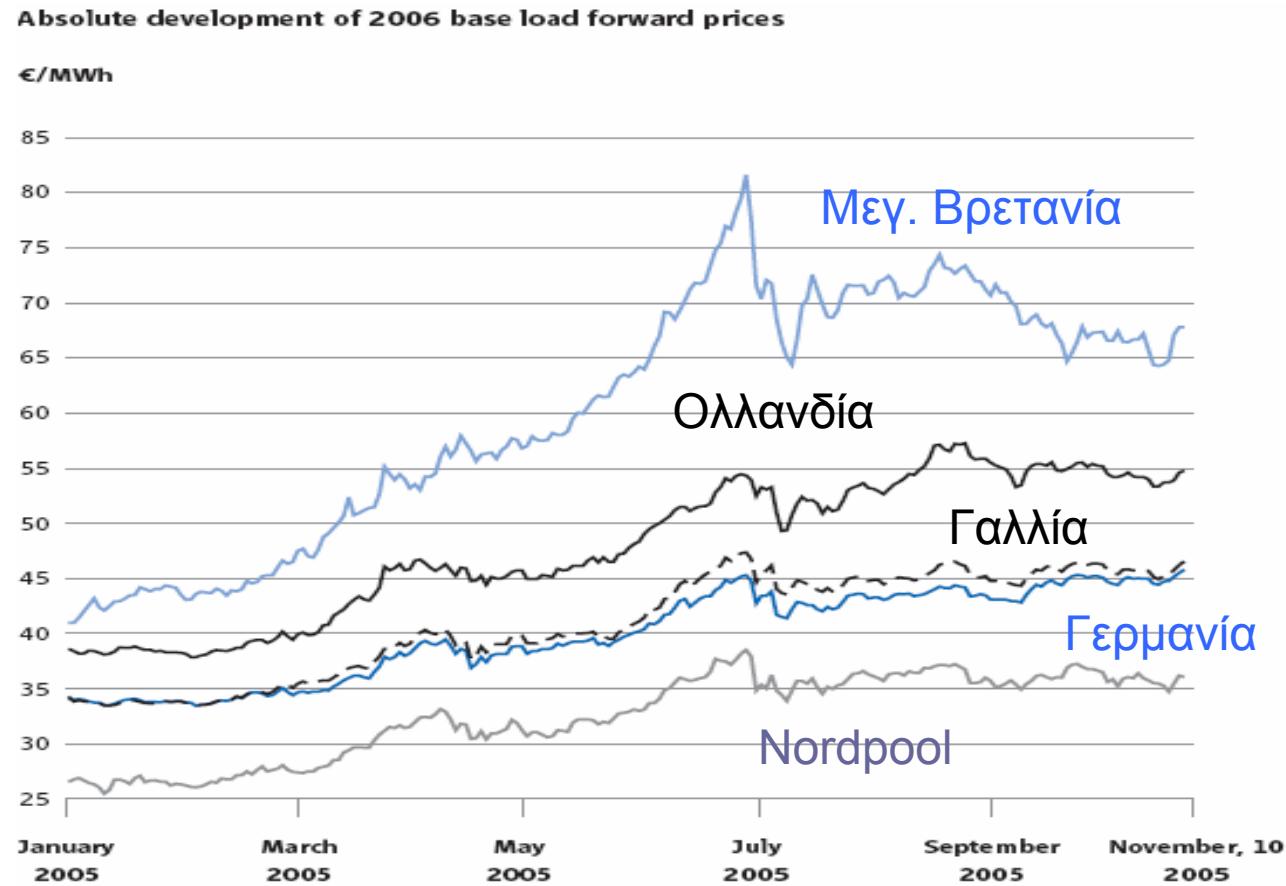
- Εξέλιξη διεθνών τιμών καυσίμων και δικαιωμάτων εκπομπής το 2005

- Πηγή: *Morgan Stanley*

Πρόσφατες εξελίξιες χονδρικής τιμής ηλεκτρικής ενέργειας βάσης σε Ευρωπαϊκές χώρες

Αντί Επιλόγου

- Το Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών είναι εδώ για να μείνει.
- Η οικονομική δραστηριότητα πραγματοποιείται πλέον σε καθεστώς περιορισμένων εκπομπών
- Ζητούμενο η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις με τις μικρότερες δυνατές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα και στους καταναλωτές.

Ευχαριστούμε θερμά το πρόγραμμα LIFE της Ε.Ε.